

Stichting Natuur- en Milieu-educatie Schouwen-Duiveland

Werkplan 2017

NME-centrum Schouwen-Duiveland

NME-centrum Schouwen-Duiveland

Bezoekadres:

Roelandsweg 3, 4325 CR Renesse,

Postadres:

Postbus 13, 4325 ZG Renesse

Tel. 0111-416093/ 462785

E-mail: info@nmesd.nl

www.nmeschouwenduiveland.nl

NME-centrum Schouwen-Duiveland

Voorwoord

Voorwoord

Ook in 2017 zal onze Stichting Natuur en Milieu Educatie Schouwen-Duiveland veruit de meeste aandacht schenken aan de belangrijkste doelgroep, de jeugd op Schouwen-Duiveland. Er blijkt immers uit onderzoeken telkens weer, dat aandacht voor natuur en milieu op jonge leeftijd leidt tot een groter bewustzijn en meer respect en waardering voor onze leefomgeving op latere leeftijd. De jeugd bereiken wij vooral via de scholen. Veel van onze aandacht gaat dan ook naar ondersteuning van leerkrachten en het werven, betrekken en opleiden van natuurouders op basisscholen. Uiteraard spelen we daarbij ook in op de ontwikkeling, dat er steeds meer gebruik wordt gemaakt van gastlessen en op maat gesneden ondersteuning van leerkrachten.

Daarnaast wordt er ook ingezet op het meer betrekken van de bevolking van Schouwen-Duiveland en van bezoekers van buiten bij het behoud van een duurzame leefomgeving. Dat zal in belangrijke mate gebeuren door het ontwikkelen en aanbieden van projecten, veelal als uitvoering van gemeentelijk beleid. Ook zullen we in 2017 de recreatiesector daar uitdrukkelijk meer bij betrekken. In deze lijn past, dat we onze stichting een grotere naamsbekendheid willen geven om daarmee ook meer sympathie en ondersteuning op te wekken.

Naast bovengenoemde kernactiviteiten zullen we in het eerste halfjaar van 2017 volop bezig zijn met onze huisvesting. We zullen immers onze oude locatie in Ecoscope in Renesse verlaten. Graag willen wij ons kantoor op het terrein van de Kinderboerderij De Punt in Zierikzee onderbrengen, vanwege diverse mogelijkheden tot samenwerking, goede bereikbaarheid en betere naamsbekendheid. Huisvesting vergt echter een relatief kostbare verbouwing. We zullen dan ook diverse sponsors benaderen om de vereiste financiering rond te krijgen, waarna de verbouwing kan beginnen.

Al met al gaan we een interessant jaar tegemoet.

Namens het bestuur van de Stichting Natuur en Milieu-Educatie Schouwen-Duiveland,

Tin Buis
voorzitter

Inhoud

Werkplan 2017 NME-centrum Schouwen-Duiveland	i
<i>Voorwoord .....</i>	<i>i</i>
<i>Inhoud .....</i>	<i>ii</i>
<i>1. Ter oriëntatie .....</i>	<i>1</i>
<i>2. Algemene ontwikkelingen.....</i>	<i>2</i>
<i>3. De doelen en werkzaamheden in 2017 .....</i>	<i>5</i>
Inleiding en leeswijzer	5
De Thema's	5
1. Structurele inbedding van NME in het onderwijs	5
2. Natuurouders.....	6
3. Samenwerking met de gemeente	7
4. Herkenbaarheid	7
5. Financiële basis versterken	8
6. Onderlinge samenwerking.....	8
7. Bereiken andere doelgroepen	9
8. Recreatiesector.....	10
9. Professionalisering	10
<i>Bijlage 1 Urenbegroting .....</i>	<i>11</i>
<i>Bijlage 2 Projecten, op doelgroep ingedeeld .....</i>	<i>12</i>

1. Ter oriëntatie

Stichting NME Schouwen Duiveland

De Stichting NME Schouwen-Duiveland is verantwoordelijk voor het NME-centrum Schouwen-Duiveland. Het bestuur van de Stichting wordt gevormd door acht personen. De leden functioneren in het bestuur op persoonlijke titel met verschillende achtergronden.

Voorzitter:	Ir. M. Buis, onafhankelijk
Secretaris:	Mr. J. van Doorenmalen, onafhankelijk
Penningmeester:	J. Pantekoek, onafhankelijk
Leden:	Ing. P. de Koeijer, landbouw L. Verbiest, recreatie. A. Zwetsloot natuurorganisaties H. de Ligt-van der Zee, onafhankelijk A. Fluyt, basisonderwijs P.van Gelder, voortgezet onderwijs

Personele bezetting

Coördinator:	J. H. Catsman - Buis (28 uur per week)
Administratief medewerker:	A. Schreurs – Nijenhuis (11,5 uur per week)
Projectmedewerker:	T. Bom (11,5 uur per week)

Verklaring van de afkortingen

BO	Basisonderwijs
BSO	Buitenschoolse opvang
DELTA	Nutsbedrijf en afvalstoffenverwijdering Zeeland
GDO	Gemeenten voor Duurzame Ontwikkeling
GMBP	Gemeentelijk Milieu Beleidsplan
IVN	Vereniging voor Natuur- en milieueducatie
Kibeo	Kinderopvang de Bevelanden en omstreken
LOP	Landschapsontwikkelingsplan
NME	Natuur- en milieueducatie
NPO	Nationaal Park Oosterschelde
OLAZ	Openbaar Lichaam Afvalverwijdering Zeeland
PNOD	Provinciale Natuurouderdag van de NME-centra
SBB	Staatsbosbeheer
SLZ	St. Landschapsbeheer Zeeland
SWITCH	Het provinciale centrum voor internationale samenwerking
VO	Voortgezet Onderwijs
ZMF	Zeeuwse Milieu Federatie
ZRD	Zeeuwse Reinigingsdienst

2. Algemene ontwikkelingen

Inleiding

Huisvesting

Het NME-centrum is sinds 1 maart 2007 gevestigd in voormalig Ecoscope en maakt gebruik van de bijbehorende faciliteiten. Met het schrijven van dit jaarplan is de verwachting dat het NME-centrum uiterlijk 30 juni 2017 vanuit een locatie in Zierikzee zijn werkzaamheden zal uitvoeren. Om de noodzakelijke verbouwing en inrichting van de nieuwe locatie te kunnen realiseren wordt onderzocht of deze m.b.v. projectsubsidies en sponsors kunnen worden gefinancierd.

Scholen

Komend jaar continueert het NME-centrum de extra inzet op het scholenwerk en de natuurouders.

Het up-to-date houden en maken van het lesmateriaal blijft een voortdurend aandachtspunt. Dit om de scholen zo optimaal mogelijk te blijven bedienen. De aanstaande verhuizing wordt benut om het educatief aanbod na te zien op doelmatigheid.

Weliswaar zijn alle scholen bij ons aangesloten, maar in het onderwijs vinden veranderingen plaats waarmee ook het NME-centrum te maken heeft. Jonge leerkrachten bv. gaan anders om met informatie en lesstof dan de oudere. Er is een trend bespeurbaar dat scholen steeds meer van onze projecten en gastlessen gebruik maken en dat dit een vermindering van het aantal uitgeleende leskisten tot gevolg heeft.

De invulling van het natuurouderschap vraagt wellicht aanpassing aan de mogelijkheden van jongere generatie (natuur)ouders. Tijdens de introductie cursus voor nieuwe natuurouders is dit een gespreksonderwerp. In de loop van de jaren zien wij, en onze collega's van de Zeeuwse NME-centra, het aantal deelnemers aan cursussen en trainingen afnemen. Natuurouders geven tijdgebrek aan als oorzaak. Natuurouders vormen de ruggegraat van NME op school, de cursussen moeten dus ook in dit opzicht worden afgestemd opaan de behoeften en wensen van de ouders. Daarom biedt het NME-centrum komend jaar cursussen aan waaraan natuurouders samen met hun kind(eren) kunnen deelnemen. Daarnaast bieden we enkele scholen een cursus op maat aan, toegesneden op de wensen en mogelijkheden van school en omgeving.

Het NME-centrum moet bij bovenstaande ontwikkelingen aansluiten en de vinger aan de pols houden waar het gaat om de behoeften van de scholen.

Samenwerking

Ingezette lokale en provinciale samenwerking krijgen een vervolg en worden meer structureel van aard.

Samenwerking met de diverse partners op het eiland, meestal in projectverband, wordt voortgezet. Met SBB zijn voor komend jaar concrete afspraken gemaakt. Binnen Schoon Zeeland heeft het NME-centrum dezelfde doelen als de WasteBagChallenge en ondersteunen we elkaar in de bestrijding van Zwerfafval. Met kinderboerderij de Punt wordt verkend in hoeverre de twee organisaties elkaar kunnen versterken. Daarnaast is het NME-centrum met SMWO Schouwen-Duiveland en Hart voor Poort Ambacht in contact over afvalprojecten in PoortAmbacht.

Komend jaar wil het NME-centrum tevens onderzoeken welke producten geschikt zijn voor inzet voor de recreatiesector

De samenwerking met de gemeente afdeling Ruimte & Milieu kan structureel worden genoemd. In het kader van de besteding van de zwerfafvalgelden en “Schoon Zeeland” werkt het NME-centrum meerjarig samen met de afdeling Economie, Recreatie en Bijzondere Wetten.

De NME-centra in Zeeland werken samen in verscheidene projecten, al dan niet met IVN-Zeeland. Het project Schoon Zeeland heeft, mede door zijn duur van zes jaar, een structurele samenwerking tussen de Zeeuwse NME-centra opgeleverd. Binnen het Programmateam-NME Zeeland worden reeds gevonden samenwerkingsverbanden voortgezet en nieuwe aangeaan om zgn. themajaren invulling te geven.

Aan de lokale en provinciale samenwerking wordt dus op meerdere fronten verder gewerkt.

Professionalisering

Naast het scholenwerk vragen de uitvoering van de projecten, de vragen die op het NME-afkomen vanuit de samenleving en de diverse overleggen de nodige tijdsinvestering. Deze groei in de werkzaamheden moet binnen onze kleine organisatie worden opgevangen via een goede taakverdeling en jaarplanning. Met het oog hierop is een urenoverzicht aan dit werkplan 2017 toegevoegd, waarin de taken zijn gekoppeld aan een aantal uren. Het overzicht is een inschatting gebaseerd op registraties van de afgelopen jaren; ook na afloop van 2016 wordt het overzicht geëvalueerd. Voor het uitvoeren van de gefinancierde projecten is een projectmedewerker aangenomen. Zij neemt de uitvoering van m.n. Schoon Zeeland over van de coördinator.

Aan de urenverdeling kan worden afgelezen dat de speerpunten voor het NME-centrum liggen bij de scholen en de natuurouders. Tevens is af te lezen dat de samenwerking met meer partners leidt tot meer projecten, maar dat daardoor ook meer tijd moet worden geïnvesteerd in overleg en het onderhouden van contacten. Dit komt overeen met het beleid en de spin-in-het-web-functie die het NME-centrum op het eiland heeft.

Financiering

Naast de verstrekking van een basissubsidie voor een deel van de salariskosten van de werknemers, koopt de gemeente diensten in bij het NME-centrum die bijdragen aan de uitvoering van het gemeentelijk milieubeleidsplan en de communicatie van ander gemeentelijk beleid. Daarnaast verdient het NME-centrum in, of kunnen educatiematerialen worden aangeschaft door projecten uit te voeren met subsidiegelden van derden. Overigens is de financiële situatie van de Stichting NME nog steeds zorgelijk te noemen. Met name de omstandigheid dat de salarissen van de medewerkers nog steeds niet conform cao kunnen worden uitbetaald, is pijnlijk.

Bestuurlijke en inhoudelijke samenwerking Zeeuwse NME-organisaties

Binnen het Programmateam NME-Zeeland zetten alle NME-organisaties onder voorzitterschap van de provincie en met deelname van drie beleidsambtenaren Milieu, zich in om gezamenlijk inhoud te geven aan Natuur- en Milieueducatie in Zeeland. Het programmateam NME-Zeeland heeft een gezamenlijke visie en uitvoeringsplan uitgebracht: “NME: Tot hier....en nu verder, Een Zeeuwse visie op een toekomstgerichte communicatie, educatie en participatie voor duurzaamheid”. NME-Zeeland geeft hieraan invulling door binnen gezamenlijk gekozen jaarthema’s projecten voor diverse doelgroepen uit te voeren.

Het jaar 2017 heeft als thema “Energie”. Het thema is onderverdeeld in Energie op School, Energie op het Werk, Energie Thuis en Energie op Vakantie”. NME-centrum Schouwen-Duiveland neemt deel aan de werkgroep “Energie op School”.

Doelstelling

Belangrijk blijft het behouden van de basistaken, waarin we sterk zijn: de ondersteuning van het basisonderwijs en van de natuurouders. Via het basisonderwijs bereikt de NME-boodschap niet alleen de leerlingen, maar ook de gezinnen van de ongeveer 100 enthousiaste natuurouders.

Daarnaast willen we door middel van projecten die aansluiten bij actuele beleidsthema's méér mensen bereiken en het NME-centrum stevig in de samenleving verankeren.

Het NME-centrum zal daarom ook in 2017 met alle middelen het doel van de stichting blijven nastreven:

Het stimuleren van mensen en deze in staat stellen tot het nemen van verantwoordelijkheid voor natuur, milieu en landschap, en het maken van weloverwogen keuzes met betrekking tot de leefbaarheid en duurzaamheid van zowel de eigen leefomgeving als die in mondiaal perspectief.

3. De doelen en werkzaamheden in 2017

Inleiding en leeswijzer

Dit hoofdstuk is als volgt opgebouwd:

De werkzaamheden voor 2017 zijn ondergebracht in 9 thema's. Onder elk thema zijn de doelen van het NME-centrum genoemd. Erna, in het kader, volgen de actiepunten die uitgevoerd gaan worden om de genoemde doelstellingen te behalen.

De Thema's

Het NME-centrum Schouwen-Duiveland wil in 2017 aan onderstaande thema's werken.

1. Structurele inbedding van NME in het onderwijs

NME-centrum Schouwen-Duiveland werkt verder aan de inbedding in het onderwijs. Daarnaast is er, naar behoefte, aandacht voor het verbreden van het aanbod richting voortgezet- en beroepsonderwijs.

Doelen

Het basisonderwijs implementeert NME binnen het schoolwerkplan en maakt hiervoor naar behoefte gebruik van het aanbod van het NME-centrum.

Het NME-centrum bewaakt en verbetert de kwaliteit van de lesmaterialen.

Het NME-centrum ondersteunt het voortgezet- en beroepsonderwijs aansluitend bij de behoeften.

Voorgenomen actiepunten

Basonderwijs:

- Om de banden met de scholen te onderhouden vinden de regio-overleggen, evenals enkele cursussen zoveel mogelijk op de basisscholen zelf plaats.
- Aan het begin van het nieuwe schooljaar wordt leerkrachten een informatiemiddag aangeboden.
- De scholen wordt een cursus op maat aangeboden voor natuurouders en team.
- Het NME-centrum biedt aan om voorlichting over NME op school te geven, b.v tijdens een ouderavond of teamvergadering.
- Het lesmateriaal wordt beheerd, gecontroleerd en aangeboden via de website; de uitleen ervan wordt gecoördineerd.
- Verder wordt gewerkt aan het actualiseren en digitaliseren van bestaand lesmateriaal waarbij wordt aangesloten bij de lesmethoden die door de scholen worden gebruikt. Het NME-centrum houdt zich bij de herziening of productie van leskisten aan de "Kwaliteitscriteria voor leskisten", gebaseerd op de landelijke kwaliteitseisen.
- Het NME-centrum coördineert voor de scholen de Natuurvaartritten, biedt activiteiten in de Oosterscheldeweek en de Grevelingenweek aan en organiseert i.s.m. de gemeente Boomfeestda

- Het NME-centrum zal voor de scholen de in 2017 aan de orde zijnde projecten coördineren en diverse gastlessen aanbieden.

Voortgezet onderwijs

- Structureel overleg vindt plaats met de contactdocent NME van het V.O. Pontes, Pieter Zeeman. Tijdens het overleg wordt verkend welke projecten aansluiten bij het curriculum van de leerlingen en ingezet zouden kunnen worden om het lesaanbod te verrijken.
- De Afvalfietstocht wordt uitgevoerd voor Pontes Pieter Zeeman.
- Het VO zal een project i.h.k. van Schoon Zeeland worden aangeboden.
- Het VO Pontes Pieter Zeeman wordt op aanvraag en bij financiering ondersteund bij het uitvoeren van Technasiumopdrachten op het gebied van natuur en milieu.
- Aansluitend bij het beleid van de gemeente Schouwen-Duiveland kan de school ook voor andere projecten opteren. Deze staan voor 2017 nog niet gepland.

2. Natuurouders

NME-centrum Schouwen-Duiveland continueert zijn inspanning, gericht op het werven en scholen van vrijwilligers, om zo de gewenste inzet op peil en op niveau te brengen en te houden.

Doelen

Door de inzet van natuurouders en vrijwilligers kan het NME-centrum veel meer doen dan het op basis van de structurele formatie mogelijk zou zijn, daarnaast fungeren de natuurouders en vrijwilligers als ambassadeurs voor het NME-centrum en NME en vormen ze ook een doelgroep voor natuur en milieu educatie.

Voorgenomen actiepunten

Het NME-centrum zal de natuurouders ondersteunen op inhoudelijk en organisatorisch gebied door o.a.

- Het regio-overleg voor contact-natuurouders en leerkrachten; de reformatorische en overige scholen elk een overleg.
- De website, de Facebookpagina, het uitbrengen van een nieuwsbrief en (bijdragen aan) de provinciale natuuroudernieuwsbrief.
- Een natuuroudercursus wordt ontwikkeld en aangeboden voor natuurouders samen met haar/zijn kind(eren)
- Het organiseren van de natuurouderdag en de provinciale natuurouderdag voor natuurouders.
- Het Handboekje Natuurouders.
- Het regio-overleg en de cursusochtenden zullen zoveel mogelijk plaatsvinden op de scholen.
- Onderzocht wordt welke vorm van natuurouderschap het meest geschikt is voor de huidige tijd.

Voor 2017 geplande cursussen:

- Cursus Fossielen i.s.m. Stadhuismuseum, voor breder publiek

- Cursus Bodemdieren (samen met kinderen)
- Cursus (duurzame) energie, samen met kinderen
  - Cursus (voor nieuwe natuurouders) op aanvraag
  - Cursus bij leskist Survivaltocht”, samen met kinderen
- En mogelijkheid tot cursus op aanvraag van de natuurouders / scholen

3. Samenwerking met de gemeente

NME-centrum Schouwen-Duiveland zet zich in om milieucommunicatie en milieu-educatie een sterke plaats te geven in de gemeentelijke beleidsplannen en om een structurele inzet bij de uitvoering daarvan te geven.

Doelen

De aandacht binnen de gemeentelijke(milieu)beleidsplannen voor Natuur- en Milieueducatie en –communicatie behouden en samenwerkingsprojecten uitvoeren met NME bij de uitvoering van het (milieu) beleidsplan, waar het de communicatie over natuur en milieuthema's naar burgers betreft.

Voorgenomen actiepunten

- Het NME-centrum heeft structureel contact met de beleidsmedewerker Omgevingsbeleid.
- Het NME-centrum neemt deel aan de gemeentelijke projectgroep Veelzijdig Landschap.
- Het NME-centrum werkt in opdracht van de gemeente mee aan het projecten die samenhangen met de actuele thema's van het milieubeleidsplan, al dan niet via de projecten van het Programmteam NME.
- Het NME-centrum onderhoudt contact met andere gemeentelijke afdelingen, bv op het gebied van afval, groene leefomgeving en toerisme. (Zwerfafvalproject(en), Afvalfietstocht VO, Boomfeestdag, Blauwe Vlag, LandschapsOntwikkelingsplan).

4. Herkenbaarheid

NME-centrum Schouwen-Duiveland werkt aan zijn herkenbaarheid en bekendheid binnen de samenleving op het eiland door de communicatie en PR te versterken

Doelen

Het NME-centrum is herkenbaar en bekend bij een grote groep inwoners van Schouwen-Duiveland en men weet globaal waarvoor men er terecht kan.

Voorgenomen actiepunten

- De website, met het abonnement op Groen Gelinkt wordt onderhouden en zo goed mogelijk benut om de herkenbaarheid te vergroten.
- Het NME-centrum geeft een nieuwsbrief uit en houdt een Facebookpagina bij.
- Het NME-centrum draagt bij aan de gezamenlijke natuuroudernieuwsbrief van de NME-centra en IVN-Zeeland.

- Het NME-centrum zal de pers attenderen op zijn activiteiten.
- Het NME-centrum zal projecten benutten voor de vergroting van zijn bekendheid.
- Het NME-centrum zal mogelijkheden aangrijpen zijn werk onder de aandacht van de politiek te houden.
- De folder, visitekaartjes en andere promotiematerialen zullen worden ingezet om de bekendheid te vergroten.

5. Financiële basis versterken

NME-centrum Schouwen-Duiveland versterkt de financiële basis door, naast de reguliere subsidie en de bijdragen van de scholen, inkomsten te genereren door het uitvoeren van projecten.

Doelen

De financiële basis van het NME-centrum verbreden en verstevigen.

Voorgenomen actiepunten

Het NME-centrum streeft ernaar inkomsten verwerven met de volgende projecten:

- Mogelijke projecten die samenhangen met de uitvoering c.q. communicatie van het milieubeleidsplan. In 2017 zijn de thema's Energie en klimaat en Biodiversiteit
- Mogelijke projecten die samenhangen met overig gemeentelijk beleid, cq. Beleidscommunicatie.
- De Afvalfietstocht voor V.O.
- Het meerjarige zwerfafvalproject Schoon Zeeland geeft mogelijkheid tot inverdiene.
- Bij de Suzanne Hovingastichting wordt een subsidie gevraagd voor de aanschaf van lesmateriaal of het bekostigen van gastlessen.
- Bij het Nationaal Park Oosterschelde wordt een aanvraag gedaan voor het ontwikkelen van lesmateriaal.
- De inzet van NME-activiteiten de recreatiesector wordt verkend.
- ANBI-status wordt aangevraagd en vervolgens zullen de mogelijkheden van sponsoring van het NME-centrum worden onderzocht
- Verder actiepunt: het verkennen van kansrijke nieuwe activiteiten en projecten.

6. Onderlinge samenwerking

NME-centrum Schouwen-Duiveland continueert en versterkt de samenwerking met de andere Zeeuwse NME-centra.

Doelen

Door de onderlinge samenwerking verder uit te bouwen willen de NME-centra de aanwezige expertise en beschikbare tijd zo goed mogelijk besteden. Daardoor kan de kwaliteit en effectiviteit van de NME-centra verbeteren en ondanks de geringe formatie per NME-centrum de gewenste verbreding (naar inhoud en doelgroepen) gerealiseerd worden. Door de provinciale samenwerking, ook in het Programmateam NME, kunnen meer en

andere samenwerkingspartners / financiers gevonden worden en mogelijk meer samenwerkingsprojecten opgepakt.

Voorgenomen actiepunten

Het NME-centrum:

- Neemt deel aan het MEC-overleg van de Zeeuwse NME-centra
- Werkt met de andere NME-organisaties samen in het Programmateam NME-
- Werkt samen met de NME-centra rond de Oosterschelde in projecten voor het Nationaal Park Oosterschelde (Oosterscheldeweek, Vaartochten, educatiemateriaal)
- Werkt met de andere NME-centra in Zeeland samen in diverse projecten. (zwerfafvalproject “Schoon Zeeland ”, “Jong Leren Eten”),
- Werkt in projecten samen met IVN-Zeeland. (Scharrelkids, Jong Leren Eten)

7. Bereiken andere doelgroepen

NME-centrum Schouwen-Duiveland werkt samen op basis van gedeelde doelen en actuele milieuthema's en met een wederzijdse inbreng van de andere samenwerkingspartner(s). Dit gebeurt meestal op projectbasis.

Doelen

Door samen te werken met andere partners en rond actuele beleidsthema's kan het NME-centrum meer en andere doelgroepen bereiken en zo een grotere bijdrage leveren aan de realisatie van een duurzamere samenleving.

Voorgenomen actiepunten

Het NME-centrum werkt samen met:

- SBB: tijdens Boomfeestdag en Grevelingenweek
- De IVN-afdeling Zeeuwse Delta: IVN-gidsen voeren gastlessen op scholen uit en vervullen een rol in projecten voor scholen en algemeen publiek, w.o. scharrelkids.
- BSO's: met Zwerfafvalproject, voor kinderen en leidsters van de buitenschoolse opvang.
- Kinderboerderij De Punt: in “Alle Kinderboerderijen Duurzaam” in een Repair Café (o.v.v. financiering), voor algemeen publiek.
- Met Hart Voor Poort Ambacht en SMWO: in zwerfafvalproject en RepairCafé (onder voorbehoud .) voor algemeen publiek
- Vogelwerkgroep van de Natuur& Vogelwacht Schouwen-Duiveland: algemeen publiek en gastlessen op scholen.
- Ver. Stad en Lande in project “MijnStadenLande” voor basisscholen
- Doe Mee, Verlos de Zee! en de WasteBagChallenge: bestrijding zwerfafval en plasticsoep, voor scholen en algemeen publiek.
- SLZ: in educatie bij projecten, scholen en algemeen publiek.
- Nationaal Park Oosterschelde: in de Oosterscheldeweek, scholen en algemeen publiek.
- met IVN Zeeland: in de Grevelingenweek en project “Jong Leren Eten”
- Diverse ondernemers in Zierikzee: Afvalfietstocht

8. Recreatiesector

Het NME-centrum Schouwen-Duiveland werkt vraaggericht en kostendekkend t.a.v. de recreatiesector

Doelen

Naar behoefte en kostendekkend wordt de recreatiesector door het NME-centrum ondersteund

Voorgenomen actiepunten

- Het NME-centrum verkent de mogelijkheden van inzet van NME-producten in de recreatiesector
- Mogelijk speelt het NME-centrum een rol in de cursus Gastheren van IVN Zeeland
- De deelname aan Groen Gelinkt ontsluit ons aanbod ook voor de recreatiesector.

9. Professionalisering

Het NME-centrum Schouwen-Duiveland volgt scholing en houdt vakliteratuur bij om zo te werken aan zijn deskundigheidsbevordering.

Doelen

Het NME-centrum heeft voldoende deskundigheid in huis over inhoudelijke en organisatorische ontwikkelingen op NME-gebied om een rol te spelen in provinciale en landelijke overleggen.

Voorgenomen actiepunten

- De coordinator en / of projectmedewerker neemt deel aan landelijke thema-studiedag(en). De coördinator houdt vakliteratuur bij.
- De medewerkers reserveren 1 dag per jaar voor een werkbezoek bij een NME-centrum elders.
- Overige aangeboden scholing wordt bekeken op doelmatigheid.

Bijlage 1 Urenbegroting

Werkplan 2017	
In dit overzicht worden de taken gekoppeld aan het geschatte aantal uren dat voor de uitvoer ervan nodig is. De projecturen worden hierbij buiten beschouwing gelaten. Totaal beschikbare uren werknemers 520 + 1265 = 1785 uur	
1 Basistaken	
Lesmateriaal	400
1. Uitleen,beheer en ontwikkeling lesmateriaal , coördinatie gastlessen	
A. Basisscholen	400
Advies en ondersteuning van de 22 basisscholen, inspelen op actuele ontwikkelingen	
Natuurouders en vrijwilligers	250
Beheer natuurouder- (plm.100 pers.) en vrijwilligersnetwerk, scholing, advies en ondersteuning,	
B. Voortgezet onderwijs	30
Advies en ondersteuning V.O.	
C. Bewoners/ toeristen	130
Ondersteuning Scharrelkids	
Project NPO Lezing Oosterschelde voor Ouderen	
Dag van het Landschap	
Deelname projectgroep Veelzijdig Landschap	
Nacht van de Nacht	
Natuurwerkdag	
Samenwerking (natuur)organisaties en (recreatie)ondernemers op S-D	
Publiciteit	100
Website, FB, overige PR	
2 Indirecte taken	
Onderhouden NME-netwerk	120
Programmteam en MEC-overleg	
Eigen organisatie	360
Bestuursvergaderingen (4) en overige bestuurlijke overleggen	
Financiën, administratie en overleg, archiveren, subsidieaanvragen	
Jaarverslag en werkplan	
Scholing: Studiedagen/cursussen, vakliteratuur/ symposium / congres / personeelsuitje	
Kantoorzaken, verhuizing, klussen	
totaal	1790

Bijlage 2 Projecten, op doelgroep ingedeeld

Naam en doelgroep	X = Met externe financiering
Buitenschoolse opvang (BSO)	
Zwerfafvalproject Schoon Zeeland	X
Basisonderwijs (BO)	
Warme Truiendag	X
Boomfeestdag	
Project "Energie op School"	Vorm van uitvoering afhankelijk van externe financiering
Workshops Smaaklessen	indien extern gefinancierd
Biodivers Schouwen-Duiveland: gastlessen Spinnen, Bijen, Amfibieën /zoet en brak water	X
Natuurvaartocht Oosterschelde	
Week Van De Zeeprogramma Ouwerkerk	
Zwerfafvalproject Schoon Zeeland, gastlessen en opruimacties	X
Oosterscheldeweek	
Grevelingenweek: "Buitenlesdag Grevelingen"	
Dag van de Duurzaamheid	
Deelname aan "Mijn Stadenlande"	
Voortgezet onderwijs (VO)	
Afvalfietstocht VO	X
Technasium	indien extern gefinancierd
Zwerfafvalproject Schoon Zeeland	X
Bewoners/ toeristen	
Vogelcursus i.k.v. Biodivers Schouwen-Duiveland	X
Nacht van de Nacht	
Oosterscheldeweek	indien extern gefinancierd
Grevelingenweek	Idem dito
Activiteit(en) i.k.v. milieubeleidsplan op gebied van klimaat en (duurzame)energie (o.v.)	X
Lezing Oosterschelde voor verpleeghuis-bewoners	X
Zwerfafvalprojecten en activiteiten Schoon Zeeland	X
Scharrelkids (o.v.)	
Repair Café Poort Ambacht	X
Alle Kinderboerderijen Klimaatbestendig en Waterbewust	indien extern gefinancierd
Dag van het Landschap	
Natuurwerkdag, i.s.m. SBB en SLZ	X
Natuureducatie voor recreatiesector	indien extern gefinancierd